KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 28.1.2025 r.
COM(2025) 16 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie negocjacji dwustronnnych porozumień lub umów między państwami członkowskimi UE a Zjednoczonym Królestwem dotyczących współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT lub pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących wszelkich podatków zgodnie z art. 8 ust. 2 decyzji Rady (UE) 2021/689

Wprowadzenie

Art. 8 ust. 2 decyzji Rady (UE) 2021/689[1] zobowiązuje Komisję do przedkładania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie projektów umów lub porozumień wynegocjowanych między państwami członkowskimi UE a Zjednoczonym Królestwem, dotyczących współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT lub pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków lub ceł.

Współpraca administracyjna dotycząca VAT i ceł oraz pomoc przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących VAT, akcyzy i ceł są objęte Umową o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony (zwaną dalej „umową o handlu i współpracy"), a w szczególności Protokołem w sprawie współpracy administracyjnej i zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej oraz w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków i ceł (zwanym dalej „protokołem"), załączonym do tej umowy o handlu i współpracy.

W przypadku gdy państwa członkowskie zamierzają negocjować jakiekolwiek dwustronne umowy lub porozumienia ze Zjednoczonym Królestwem dotyczące współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT lub pomocy przy odzyskiwaniu wszelkich podatków lub ceł, muszą skonsultować się z Komisją. Mogą one podpisać i zawrzeć takie porozumienie lub umowę ze Zjednoczonym Królestwem dopiero po potwierdzeniu przez Komisję ważności danego porozumienia lub umowy w świetle prawa UE.

Podobnie, podczas negocjowania protokołu ustaleń wdrażającego inną umowę międzynarodową przewidującą pomoc przy odzyskiwaniu wierzytelności organy krajowe muszą zapewnić, aby protokół ustaleń nie zawierał żadnych postanowień, które zakłócałyby funkcjonowanie umowy o handlu i współpracy lub rynku wewnętrznego i które zagrażałyby osiągnięciu celu działań zewnętrznych Unii w obszarze pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności lub które w inny sposób szkodziłyby interesom Unii.[2]

Oznacza to, że podatki i cła objęte postanowieniami umowy o handlu i współpracy dotyczącymi współpracy administracyjnej i pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności nie powinny być objęte odpowiednimi postanowieniami umów i protokołów ustaleń, które państwa członkowskie negocjują ze Zjednoczonym Królestwem. Samo stwierdzenie, że prawo Unii ma pierwszeństwo, jest niewystarczające.

Ponadto nie wolno prowadzić dwustronnych negocjacji dotyczących konkretnych elementów – np. ewentualnej zmiany progu określonego w art. 33 ust. 4 protokołu – ponieważ odnośne postanowienia są częścią globalnej umowy o handlu i współpracy, która jest wynikiem negocjacji wielosektorowych. W związku z tym wynik ten nigdy nie może zostać zmieniony w jednym obszarze bez uwzględnienia całej umowy, zwłaszcza w obszarach związanych z częścią umowy dotyczącą handlu, która odnosi się do bardzo

[1] Decyzja Rady (UE) 2021/689 z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony (zwanej dalej „umową o handlu i współpracy"), oraz Umowy między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie procedur bezpieczeństwa na potrzeby wymiany i ochrony informacji niejawnych, Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 2.

[2] Art. 7 decyzji Rady 2021/689 z dnia 29 kwietnia 2021 r.

wielu rodzajów działalności gospodarczej. W tym kontekście jednostronne negocjacje państwa członkowskiego w sprawie takiego konkretnego elementu byłyby sprzeczne z zasadą lojalnej współpracy ustanowioną w art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.

Ponadto współpraca administracyjna i pomoc przy odzyskiwaniu wierzytelności na mocy jakiejkolwiek umowy międzynarodowej między państwem członkowskim a Zjednoczonym Królestwem są oczywiście wyłączone również w sytuacjach, w których ta współpraca administracyjna i pomoc przy odzyskiwaniu wierzytelności są objęte umową o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa[3] i Protokołem w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej oraz Protokołem dotyczącym wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, dołączonym do umów o handlu i współpracy.

Jeżeli chodzi o pomoc przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków nieobjętą umowami UE, Komisja przypomniała państwom członkowskim, że mają one możliwość zmniejszenia obciążeń administracyjnych i budżetowych związanych z potrzebami w zakresie tłumaczeń, wybierając korzystanie z elektronicznej sieci łączności i standardowych formularzy przyjętych na potrzeby wykonywania protokołu, zgodnie z art. 38 ust. 4 tego protokołu. Art. PVAT.38 ust. 4 protokołu stanowi, że „[e]lektroniczna sieć łączności i standardowe formularze przyjęte na potrzeby wykonywania niniejszego Protokołu mogą być również wykorzystywane na potrzeby pomocy przy odzyskiwaniu innych wierzytelności niż te, o których mowa w art. PVAT.2 ust. 1 lit. b), jeżeli taka pomoc przy odzyskiwaniu jest możliwa na podstawie innych dwustronnych lub wielostronnych prawnie wiążących instrumentów dotyczących współpracy administracyjnej między Państwami". W interesie państw członkowskich UE – i władz Zjednoczonego Królestwa – leży skuteczne stosowanie tych standardowych formularzy (formularzy wniosku i jednolitego formularza powiadomienia oraz jednolitego tytułu wykonawczego umożliwiającego egzekucję w państwie współpracującym) przyjętych na podstawie tego protokołu w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących innych podatków, z powiązanymi korzyściami wynikającymi z tłumaczenia automatycznego, z bezpośrednim skutkiem prawnym jednolitego formularza powiadomienia i jednolitego tytułu wykonawczego umożliwiającego egzekucję w państwie współpracującym (bez konieczności uznawania w państwie współpracującym) oraz z możliwością wysyłania wniosku łączonego w przypadkach roszczeń wielokrotnych wchodzących w zakres umów między UE a Zjednoczonym Królestwem oraz innych umów międzynarodowych, które mają zastosowanie między państwami członkowskimi UE a Zjednoczonym Królestwem.

Fakt, że protokół ustaleń ma na celu jedynie opisanie interpretacji obowiązującej umowy wielostronnej[4] przez właściwe organy, nie uzasadnia jakiegokolwiek odstępstwa od powyższych zasad.

---

[3] Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7.

[4] W szczególności wielostronna konwencja w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych, przyjęta przez Radę Europy i OECD. W tej kwestii Komisja zauważa, że żadne państwo członkowskie nie zgłaszało do tej pory zawarcia porozumienia dwustronnego ze Zjednoczonym Królestwem dotyczącego szerszej współpracy lub pomocy niż pomoc lub współpraca realizowane na mocy rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010 w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie VAT i dyrektywy Rady

Z odpowiedzi udzielonej przez państwa członkowskie UE wynika, że władze Zjednoczonego Królestwa zwróciły się do kilku państw członkowskich z propozycją zawarcia umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawierającej postanowienia dotyczące współpracy administracyjnej i pomocy w odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych lub zawarcia protokołu ustaleń w sprawie stosowania dwustronnych umów przewidujących pomoc w odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych lub w sprawie stosowania wielostronnej konwencji o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych.

Poniższa tabela zawiera podsumowanie umów zgłoszonych dotychczas Komisji.

Państwo członkowskie	**Rodzaj umowy**	**Stan**	**Podjęte/planowane działania**
Austria	Protokół ustaleń w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych	Podpisano	Oświadczenie interpretacyjne opublikowane przez państwo członkowskie.[5] Zobowiązanie państwa członkowskiego do zmiany umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania i protokołu ustaleń przy najbliższej okazji.
Luksemburg	Konwencja w sprawie unikania podwójnego opodatkowania	Podpisano	Oświadczenie interpretacyjne opublikowane przez państwo członkowskie.[6] Zobowiązanie państwa członkowskiego do zmiany umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania przy najbliższej okazji.
Litwa	Protokół ustaleń w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych	W toku	Komisja nie otrzymała projektu.
Hiszpania	Protokół ustaleń w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych	W toku	Komisja nie otrzymała projektu.
Polska	Protokół ustaleń w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych	W toku	Komisja przedstawiła uwagi.
Szwecja	Protokół ustaleń w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych	W toku	Komisja przedstawiła uwagi.
Czechy	Protokół ustaleń w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu	W toku	Komisja przedstawiła uwagi.

2010/24/UE w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych (zob. art. 60 rozporządzenia (UE) nr 904/2010 i art. 24 dyrektywy 2010/24/UE).

[5] Instrukcja Federalnego Ministerstwa Finansów z dnia 8 kwietnia 2022 r., 2022-0.201.316, opublikowana w związku z umową o unikaniu podwójnego opodatkowania ze Zjednoczonym Królestwem; https://www.bmf.gv.at/themen/steuern/internationales-steuerrecht/doppelbesteuerungsabkommen/dba-liste.html

[6] https://mfin.gouvernement.lu/fr/actualites/2023/condigblu.html

	wierzytelności podatkowych		
Belgia	Protokół ustaleń w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych	W toku	Komisja przedstawiła uwagi.
Portugalia	Protokół ustaleń w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych	W toku	Komisja przedstawiła uwagi.
Czechy	Konwencja w sprawie unikania podwójnego opodatkowania	W toku	Czechy mają przedłożyć tekst Komisji.
Portugalia	Konwencja w sprawie unikania podwójnego opodatkowania	W toku	Komisja przedstawiła uwagi.
Niderlandy	Protokół ustaleń w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych	W toku	Komisja przedstawiła uwagi.
Niemcy	Protokół ustaleń w sprawie pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności podatkowych	W toku	Komisja przedstawiła uwagi.
Rumunia	Konwencja w sprawie unikania podwójnego opodatkowania	W toku	Komisja przedstawiła uwagi.

Komisja podtrzymuje swoje zobowiązanie do udzielania państwom członkowskim odpowiednich porad w celu zapewnienia zgodności negocjowanych przez nie tekstów dwustronnych z umową o handlu i współpracy i protokołem oraz podejmie wszelkie stosowne działania, aby osiągnąć ten cel.